

Zachowania kierowców oraz postawy wobec uczestników ruchu drogowego

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Najczęściej wybierane środki transportu	1
Kierowcy a płeć	2
Stosunek kierowców do rowerzystów i motocyklistów	3
Prawo jazdy	5
Typy kierowców	6
Skłonność do przekraczania prędkości	6
Jazda „na podwójnym gazie”	7

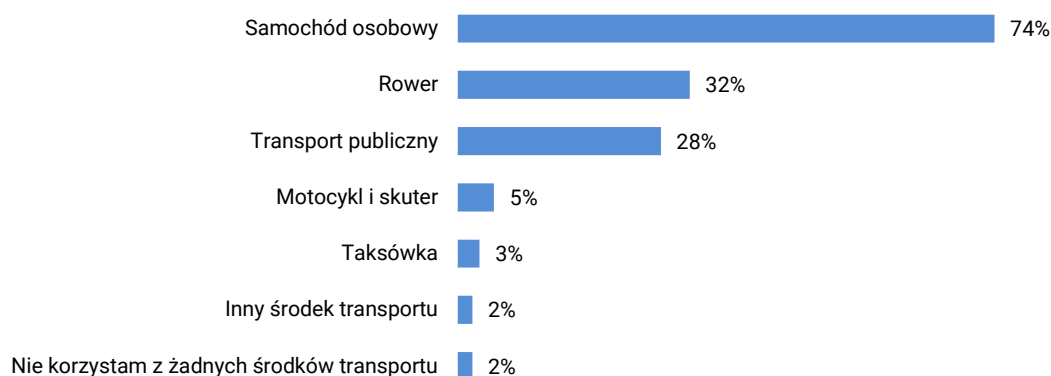
Nasz sierpniowy sondaż¹ dotyczył polskich uczestników ruchu drogowego. Pytaliśmy ich o to, jaki środek transportu preferują, czy posiadają dokumenty uprawniające do kierowania pojazdami, jakie są ich postawy względem innych uczestników ruchu drogowego. Interesowały nas też różne wykroczenia drogowe.

NAJCZĘŚCIEJ WYBIERANE ŚRODKI TRANSPORTU

Z deklaracji badanych wynika, że najczęściej wybieranym przez Polaków środkiem transportu, niezależnie od celu podróży, jest samochód osobowy – takiej odpowiedzi udzieliło niemal trzy czwarte (74%) respondentów. W drugiej kolejności pod względem częstości wykorzystywania wymieniany jest rower (32%), a następnie transport publiczny (28%). Nieliczni respondenci podawali także inne rodzaje środków transportu, m.in. maszyny rolnicze – ciągniki i traktory, samochody dostawcze czy ciężarówki, maszyny kolejowe, jak również PKS, samolot, skuter inwalidzki oraz elektryczny wózek inwalidzki – łącznie 2%.

CBOS

RYS. 1. Z jakich środków transportu, niezależnie od celu, korzysta Pan(i) najczęściej?

Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli wskazać wiele środków transportu

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (339) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 16–23 sierpnia 2018 roku na liczącej 1066 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

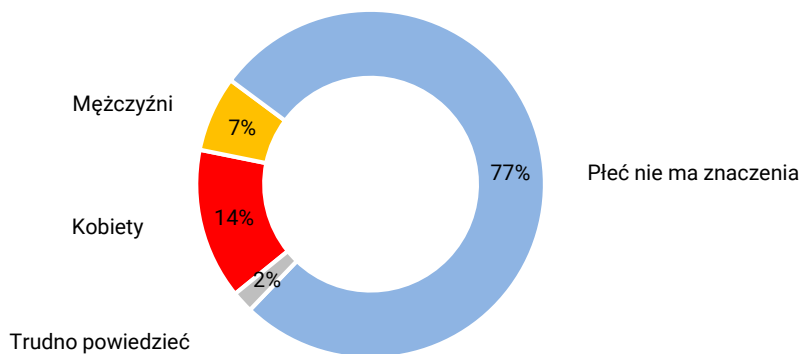
Kategorią różnicującą odpowiedzi badanych jest płeć: mężczyźni częściej niż kobiety jako środek transportu, niezależnie od celu podróży, wybierają samochód osobowy (79% wobec 70%), natomiast kobiety tak samo często korzystają z roweru jak z transportu publicznego (po 34%). Najczęściej samochodem poruszają się osoby mieszkające na wsi, natomiast najrzadziej mieszkańcy największych miast. Z kolei im większa miejscowość zamieszkania respondentów, tym częstsze wykorzystywanie transportu publicznego. Korzystanie z auta osobowego związane jest też z wysokością dochodu na osobę w gospodarstwie domowym – wyższe dochody per capita sprzyjają częstszemu poruszaniu się autem (zob. tabelę aneksową 1).

KIEROWCY A PŁEĆ

Uczestnikom sondażu zadaliśmy pytanie: kto, ich zdaniem, gorzej radzi sobie za kierownicą? Ponad trzy czwarte badanych Polaków (77%) twierdzi, że płeć w tym względzie nie ma znaczenia, 14% respondentów uważa, że to kobiety są gorszymi kierowcami, natomiast 7% – że mężczyźni. Tylko 2% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na zadane pytanie.

CBOS

RYS. 2. Czy, Pana(i) zdaniem, gorszymi kierowcami są zwykle:

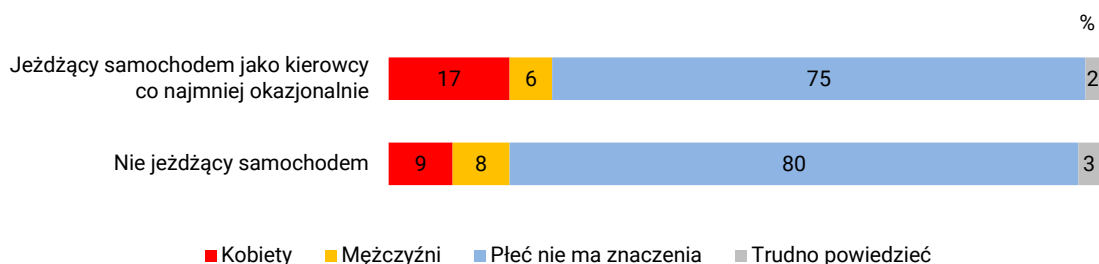

Mężczyźni ponad dwukrotnie częściej niż kobiety twierdzą, że to panie gorzej radzą sobie za kierownicą (21% wobec 9%), natomiast kobiety nieco częściej przyznają, że to panowie są gorszymi kierowcami (9% wobec 4%). Jednak w obu grupach dominuje przekonanie, że płeć kierowców nie różnicuje ich umiejętności (zob. tabelę aneksową 2).

Osoby jeżdżące jako kierowcy co najmniej okazjonalnie znacznie częściej niż te, które w ogóle nie prowadzą samochodu, odpowiadają, że to kobiety są zwykle gorszymi kierowcami (17% wobec 9%). Z kolei ci, którzy nie kierują samochodami, nieco częściej niż kierujący przyznają, że płeć nie ma znaczenia, jeżeli chodzi o umiejętności kierowców.

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, gorszymi kierowcami są zwykle:

Mając na uwadze wyłącznie opinie kierowców, można stwierdzić, że mężczyźni znacznie częściej twierdzą, iż to kobiety gorzej radzą sobie za kółkiem – uważa tak prawie jedna czwarta spośród nich (23%), podczas gdy wśród kierujących kobiet 10% podziela tę opinię. Z kolei kierujące panie trzykrotnie częściej niż panowie krytykują jazdę mężczyzn (10% wobec 3%). Natomiast w obu grupach dominuje przekonanie, że płeć kierowców nie różnicuje jakości ich jazdy.

TABELA 1

		Czy, Pana(i) zdaniem, gorszymi kierowcami są zwykle:			
		Kobiety	Mężczyźni	Płeć nie ma znaczenia	Trudno powiedzieć
		w procentach			
Jeżdżący samochodem jako kierowcy co najmniej okazjonalnie – w sumie	Mężczyzna	23	3	71	3
	Kobieta	10	10	80	1
Nie jeżdżący samochodem jako kierowcy	Mężczyzna	13	9	76	2
	Kobieta	8	8	82	3

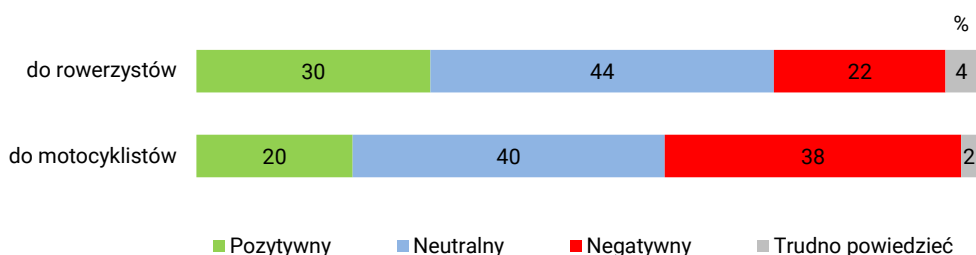
STOSUNEK KIEROWCÓW DO ROWERZYSTÓW I MOTOCYKLISTÓW

Stosunek osób badanych do rowerzystów poruszających się po ulicach i drogach, po których jeżdżą również samochody, jest najczęściej neutralny (44%). Podobny wynik uzyskaliśmy w odniesieniu do motocyklistów (40%).

Inaczej ma się jednak sprawa w przypadku pozytywnych oraz negatywnych odczuć wobec obu tych środków transportu. Zdecydowanie większą sympatią badani darzą rowerzystów (30%), niż motocyklistów (20%). Jednak pod względem negatywnego stosunku respondentów do jednośladów występują największe różnice – 22% respondentów deklaruje negatywny stosunek do rowerzystów, natomiast do motocyklistów – aż 38%.

CBOS

RYS. 4. Jaki jest Pana(i) stosunek do [...] poruszających się po ulicach/drogach, po których jeżdżą również samochody?

Pozytywny stosunek do rowerzystów poruszających się po drogach częściej niż inni mają osoby w wieku 18–24 lata oraz ankietowani mieszkający na wsi i rolnicy. Negatywny stosunek do rowerzystów tak samo często deklarują kobiety i mężczyźni.

Do osób pozytywnie nastawionych do motocyklistów częściej należą ludzie młodzi, w wieku od 18 do 24 lat, respondenci posiadający wyższe wykształcenie oraz uczniowie i studenci. Negatywny stosunek do motocyklistów częściej deklarują kobiety (zob. tabele aneksowe 3 i 4).

Osoby, które nie jeżdżą samochodem jako kierowcy, mają pozytywny stosunek do rowerzystów poruszających się po ulicach lub drogach, po których jeżdżą również samochody, nieco częściej niż kierowcy, którzy jeżdżą co najmniej okazjonalnie (33% wobec 29%).

TABELA 2

	Jaki jest Pana(i) stosunek do rowerzystów poruszających się po ulicach/drogach, na których jeżdżą również samochody?			
	Pozytywny	Neutralny	Negatywny	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Jeżdżący samochodem jako kierowcy co najmniej okazjonalnie	29	46	24	1
Nie jeżdżący samochodem jako kierowcy	33	40	20	7

W większym zakresie i w odwrotnym kierunku fakt przynajmniej okazjonalnego kierowania samochodem lub nie różnicuje opinie na temat motocyklistów jako uczestników ruchu drogowego. Respondenci, którzy jeżdżą samochodem jako kierowcy, znacznie rzadziej (32%) mają negatywny stosunek do motocyklistów poruszających się po ulicach lub drogach niż ci, którzy nie są kierowcami (47%).

TABELA 3

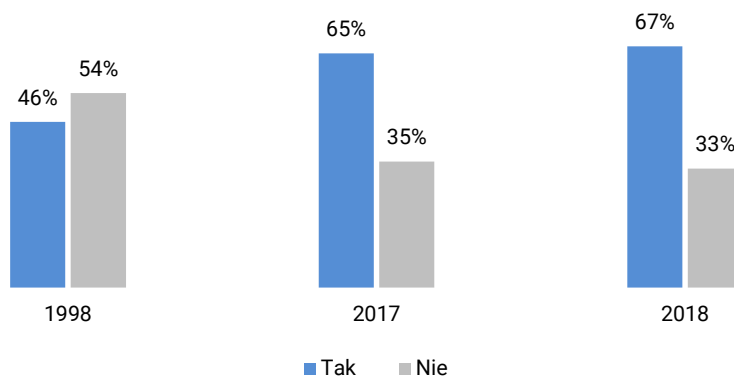
	Jaki jest Pana(i) stosunek do motocyklistów poruszających się po ulicach/drogach?			
	Pozytywny	Neutralny	Negatywny	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Jeżdżący samochodem jako kierowcy co najmniej okazjonalnie	22	45	32	1
Nie jeżdżący samochodem jako kierowcy	15	33	47	4

PRAWO JAZDY

Dwie trzecie dorosłych Polaków (67%) posiada prawo jazdy, natomiast 33% zadeklarowało, że nie ma takich uprawnień. Odsetek kierowców wśród Polaków ciągle rośnie – w ciągu dwudziestu lat wzrósł on o 21 punktów procentowych.

CBOS

RYS. 5. Czy posiada Pan(i) dokument uprawniający do kierowania samochodem osobowym?

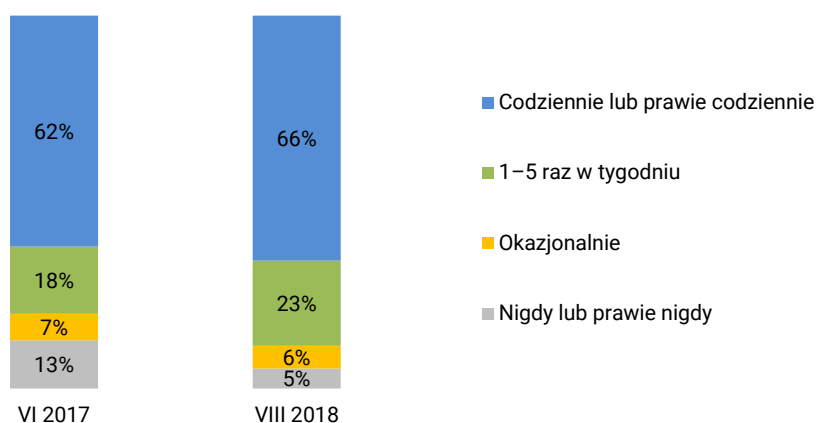
Dokument uprawniający do kierowania samochodem osobowym posiadają najczęściej mężczyźni, a także przedstawiciele kadry kierowniczej, badani z wyższym wykształceniem oraz respondenci mający dochód przekraczający 2500 zł na osobę w gospodarstwie domowym (zob. tabelę aneksową 5).

TYPY KIEROWCÓW

Porównując aktualne wyniki z ubiegłorocznymi można stwierdzić, że osoby posiadające uprawnienia do prowadzenia samochodu osobowego wsiadają za kółko coraz częściej. Obecnie aż 66% spośród nich korzysta z samochodu codziennie lub prawie codziennie (wzrost o 4 punkty procentowe), kolejne 23% – jeden do pięciu razy w tygodniu (wzrost o 5 punktów). Osoby, które jeżdżą okazjonalnie, od czasu do czasu, stanowią 6% ogółu kierowców, natomiast te, które nie jeżdżą nigdy bądź prawie nigdy – tylko 5% (spadek o 8 punktów).

CBOS

RYS. 6. Jak często jeździ Pan(i) samochodem jako kierowca?

Do codziennych lub niemal codziennych kierowców częściej niż inni należą osoby w wieku 35–44 lata, mieszkańcy wsi, badani z wykształceniem wyższym oraz robotnicy. Do kierowców okazjonalnych częściej zaliczają się kobiety, ludzie młodzi, w wieku od 18 do 24 lat; do grupy nigdy lub prawie nigdy niekierujących, choć posiadających takie uprawnienia, częściej należą kobiety niż mężczyźni (zob. tabelę aneksową 6).

SKŁONNOŚĆ DO PRZEKRACZANIA PRĘDKOŚCI

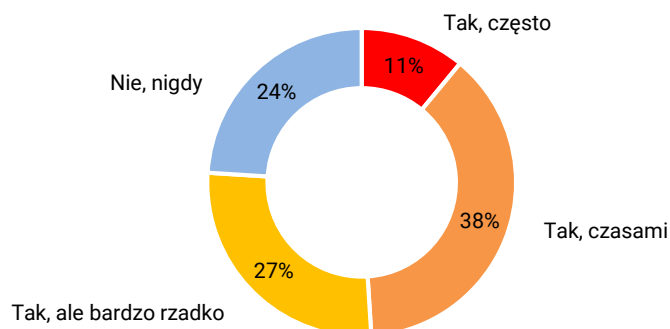
W roku 2004 przekraczanie dozwolonej prędkości należało do najczęściej łamanych przepisów. Przyznało się do tego aż 85% badanych kierowców łamiących przepisy, a ponad połowa prowadzących samochód (58%) stwierdziła, że zdarza im się łamać przepisy drogowe. Postanowiliśmy sprawdzić, jak to wygląda w roku 2018.

Ponad trzy czwarte kierowców (76%) przyznaje się do przekraczania dozwolonej prędkości na drodze, jednak różni ich częstość popełniania wykroczeń. Spośród kierowców 11% przyznaje, że często przekracza dozwoloną prędkość, 38% twierdzi, że czasami im się to zdarza, a ponad jedna czwarta

(27%), że zdarza im się to, ale bardzo rzadko. Natomiast 24% prowadzących samochód twierdzi, że nigdy nie przekracza dozwolonej prędkości.

CBOS

RYS. 7. Czy zdarza się Panu(i) kierując samochodem przekraczać dozwoloną prędkość?

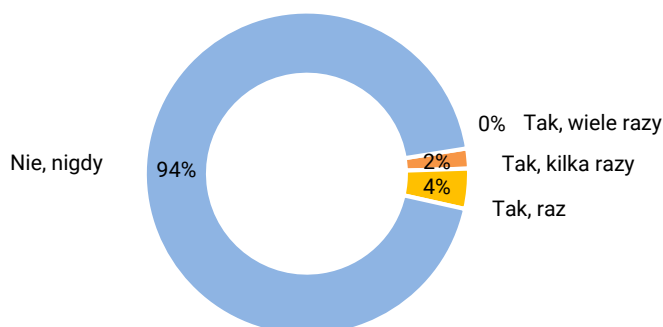
Najczęściej prędkość przekraczają mężczyźni, osoby młode, mieszkańcy największych miast oraz respondenci o dochodach *per capita* 2500 zł i więcej. Częściej dozwolonej prędkości przestrzegają kobiety (zob. tabelę aneksową 7).

JAZDA „NA PODWÓJNYM GAZIE”

W 2018 roku 94% badanych kierowców zadeklarowało, że nigdy nie wsiedli za kierownicę będąc pod wpływem alkoholu. Do jazdy „na podwójnym gazie” przyznało się 6% spośród posiadających prawo jazdy, z czego 2% stwierdziło, że zdarzyło im się to kilkukrotnie.

CBOS

RYS. 8. Czy zdarzyło się Panu(i) prowadzić samochód po spożyciu choćby niewielkiej ilości alkoholu?

Za kierownicę po spożyciu alkoholu relatywnie częściej – jak wynika z deklaracji – siadają mężczyźni, osoby w przedziale wiekowym 35–44 lata oraz posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (zob. tabelę aneksową 8).

***

Samochód osobowy niezmiennie zajmuje pierwsze miejsce w rankingu najczęściej wybieranych środków transportu. Odsetek osób posiadających dokument uprawniający do kierowania stale rośnie, przy czym to nadal mężczyźni częściej niż kobiety posiadają prawo jazdy.

Zarówno rowerzyści, jak i motocykliści jako uczestnicy ruchu drogowego najczęściej postrzegani są neutralnie, natomiast stosunek do nich, w tym zwłaszcza do motocyklistów, zmienia się w zależności od tego, czy jesteśmy kierowcami samochodu osobowego, czy też nie – kierowcy samochodów osobowych są bardziej krytyczni wobec rowerzystów, a mniej wobec motocyklistów.

Opracowała

Oliwia Matkowska